

รายงานการรับคณะสำนักงานสภาพความมั่นคงแห่งชาติ
ณ โครงการพัฒนาโดยตุง (พื้นที่ทรงงาน) อันเนื่องมาจากพระราชดำริ
วันอังคารที่ 24 พฤศจิกายน 2563

1. ข้อมูลคณะ

ที่มาและความสำคัญ	สำนักงานสภาพความมั่นคงแห่งชาติ แจ้งความประสงค์ขอเข้าเยี่ยมชมและรับฟังการบรรยายสรุปเพื่อศึกษาและรับทราบบทบาทการทำงานของมูลนิธิแม่ฟ้าหลวงฯ ในการขยายผลโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริสู่ประชาชนเพื่อแก้ไขปัญหา ยาเสพติดพื้นที่โครงการพัฒนาโดยตุงฯ ในวันอังคารที่ 24 พฤศจิกายน 2563 เวลา 10.00 – 12.00 น. เนื่องด้วยการเสริมสร้างความมั่นคงสถาบันหลักของชาติฯ การป้องกันและแก้ไขปัญหา ยาเสพติดเป็นประเด็นสำคัญที่ถูกกำหนดไว้ในนโยบาย และแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ พ.ศ.2562 – 2565 ซึ่งสำนักงานสภาพความมั่นคงแห่งชาติรับผิดชอบภาพรวมในการอำนวยความสะดวก กำกับและขับเคลื่อน นโยบายและแผนระดับชาติฯ ให้มีความประสานสอดคล้องกัน
วัตถุประสงค์	- ทราบข้อมูลการดำเนินงานพัฒนาของมูลนิธิแม่ฟ้าหลวงฯ เพื่อพัฒนาชาวบ้านให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น - รับทราบและเข้าใจเกี่ยวกับสถานการณ์และแนวทางแก้ไขปัญหา ยาเสพติดในพื้นที่โครงการพัฒนาโดยตุงฯ
ระดับ	- ระดับความสำคัญ 5 คะแนน เป็นหน่วยงานภาคีที่เคยทำงานร่วมกันในอดีต และเป็นผู้บริหารระดับสูงขององค์กร - ระดับวัตถุประสงค์ 2 คะแนน สนใจในประเด็นเกี่ยวกับยาเสพติดเป็นหลัก คะแนนรวม 7 คะแนน
องค์ประกอบ	- ผู้บริหารและเจ้าหน้าที่กองความมั่นคงภายในประเทศ 13 คน - ผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ภายในสำนักงานสภาพความมั่นคงแห่งชาติ จำนวน 9 คน (รวมจำนวนทั้งหมด 22 คน)

เจ้าหน้าที่รับ คณะ	ผู้บรรยายหลัก : พล.ต.ต.วิรัช สุมนาพันธ์ ที่ปรึกษามูลนิธิแม่ฟ้าหลวงฯ เจ้าหน้าที่รับคณะ : 1. นางสาวณัฏฐวรรค์ ชันติสิทธิ์ ผู้จัดการส่วนมหาวิทยาลัยที่มีชีวิต 2. นางสาวพรพิมล ไหมน้อย เจ้าหน้าที่เผยแพร่องค์ความรู้
แหล่ง สนับสนุน งบประมาณ	คณะชำระค่าใช้จ่ายเอง (รหัสคณะ 912063173)

2. กำหนดการศึกษาดูงาน

เวลา 8:30 - 10:00 น.	เดินทางออกจากอ.เมือง จ.เชียงราย ไปยังโครงการพัฒนาดอยตุง (พื้นที่ทรงงาน) อันเนื่องมาจากพระราชดำริ อ.แม่ฟ้าหลวง จ.เชียงราย
เวลา 10.00 – 11.30 น.	ฟังบรรยายสรุปหัวข้อ “ปัญหาและแนวทางแก้ไขเกี่ยวกับยาเสพติดในพื้นที่โครงการพัฒนาดอยตุงฯ และโครงการร้อยใจรักษ์” โดย พลตำรวจตรีวิรัช สุมนาพันธ์ ที่ปรึกษามูลนิธิแม่ฟ้าหลวงฯ ณ ห้องประชุม ออดิทอเรียม หอแห่งแรงบันดาลใจ โครงการพัฒนาดอยตุงฯ
เวลา 11:30 - 12:00 น.	ชมหอแห่งแรงบันดาลใจ
เวลา 12:00 - 13:00 น.	รับประทานอาหารกลางวัน ณ ครวัตำหนัก
เวลา 13.00 – 14.45 น.	ชมพระตำหนักดอยตุงและสวนแม่ฟ้าหลวง
เวลา 14.45 น.	เดินทางกลับโดยสวัสดิภาพ

3. ประเด็นการเรียนรู้

- 1) บรรยายสรุปหัวข้อ “ปัญหาและแนวทางแก้ไขเกี่ยวกับยาเสพติดในพื้นที่โครงการพัฒนาดอยตุงฯ และโครงการร้อยใจรักษ์” ดังนี้
 - โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริในประเทศไทยมีมากมายหลายที่ วัตถุประสงค์หลักเหมือนกันคือการพัฒนาเพื่อให้ประชาชนมีชีวิตความเป็นอยู่ดีขึ้น แต่โครงการพัฒนาดอยตุงฯ มีรูปแบบการทำงานที่แตกต่างจากที่อื่น
 - โครงการพัฒนาดอยตุงฯ และโครงการร้อยใจรักษ์ มีเป้าหมายการพัฒนาหลักคือแก้ปัญหาเรื่องยาเสพติด
 - พื้นที่ดอยตุง ในอดีตเป็นที่ทราบกันว่าชาวบ้านในพื้นที่นี้เคยปลูกฝิ่นและค้าฝิ่น
 - โครงการร้อยใจรักษ์ ตั้งอยู่ที่หมู่บ้านห้วยसान ต.ท่าตอน อ.แม่อาย จ.เชียงใหม่ เป็นพื้นที่อิทธิพลของนายเล้าดำ แสนลี ราชายาเสพติด (อดีตเป็นลูกน้องขุนสำ) ที่ถูกจับกุม ดำเนินคดีเมื่อปี พ.ศ. 2559 โดยสำนักงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติด (ป.ป.ส.)
 - ปี พ.ศ. 2560 สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าพัชรกิติยาภาฯ (ครั้งดำรงตำแหน่งพระเจ้าหลานเธอ พระองค์เจ้าพัชรกิติยาภา) ทรงเป็นอัยการว่าความคดีของนายเล้าดำ คำตัดสินในชั้นศาลให้นายเล้าดำและภรรยาจำคุกตลอดชีวิต ส่วนนายวิจารณ์ แสนลี ลูกชายกับนายบารมี บารมีเกื้อกูล ชาวบ้านห้วยसान ที่ร่วมกันทำความผิดรับโทษประหารชีวิต ขณะนี้อยู่ระหว่างยื่นอุทธรณ์และฎีกาต่อไป
 - สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าพัชรกิติยาภาฯ ทรงมีพระราชดำริว่าการจับกุมมิใช่หัวใจสำคัญที่ช่วยให้ประเทศหรือสังคมดีขึ้น สิ่งสำคัญคือการพัฒนา เพราะแม้จะมีการจับกุมเท่าไร หากชาวบ้านยังไม่หยุด ยังไม่มีทางเลือก ยังไม่มีโอกาส สุดท้ายก็ต้องกลับไปวังวนเดิมอีก จึงทรงมีรับสั่งให้ ม.ร.ว.ดิศนัดดา ดิศกุล ประธานกรรมการมูลนิธิแม่ฟ้าหลวงฯ จัดคณะทำงานลงไปพัฒนาในพื้นที่บ้านห้วยसान
 - เมื่อวันที่ 15 พฤศจิกายน พ.ศ.2560 จึงเกิดการประชาคมขึ้นเป็นครั้งแรกและเริ่มการดำเนินการต่าง ๆ จนถึงปัจจุบัน
 - มูลนิธิแม่ฟ้าหลวงฯ และมูลนิธิปิดทองหลังพระฯ เข้าไปพัฒนาทางเลือกใหม่ในพื้นที่โครงการร้อยใจรักษ์ ใช้เวลาเพียง 3 ปี การพัฒนาเริ่มเห็นผลเป็นรูปธรรม เร็วกว่าโครงการพัฒนาดอยตุงฯ เพราะได้นำประสบการณ์และองค์ความรู้ของดอยตุงไปปรับใช้

- กรกฎาคม พ.ศ. 2561 พลเอกประจิน จั่นตอง รองนายกรัฐมนตรีและอดีตรัฐมนตรีกระทรวงยุติธรรม เยี่ยมชมโครงการร้อยใจรักษ์ เห็นถึงความสำเร็จของโครงการจึงให้ขยายผลรูปแบบการพัฒนาไปยัง 47 หมู่บ้าน 19 ตำบล 4 จังหวัด (เชียงใหม่ เชียงราย แม่ฮ่องสอน พะเยา)
- รูปแบบการขยายผลใน 4 จังหวัดนั้น มูลนิธิแม่ฟ้าหลวงฯ ไม่ได้ลงไปทำงานเหมือนโครงการร้อยใจรักษ์ แต่จัดอบรมให้เจ้าหน้าที่ท้องถิ่นที่ท้องถิ่นเพื่อเรียนรู้รูปแบบต่างๆ และนำกลับไปปรับใช้ในพื้นที่ของตน
- แนวทางการแก้ไขปัญหาเรื่องยาเสพติดของมูลนิธิฯ คือต้องใช้เวลาพัฒนาควบคู่กันไปกับหลักนิติธรรม
- ในเชิงนโยบาย ป.ป.ส.จึงออกแผนปฏิบัติการด้านการแก้ไขปัญหายาเสพติดแห่งชาติแบบเบ็ดเสร็จ (พ.ศ. 2562 – 2565) เพื่อใช้ดำเนินการป้องกันปราบปรามยาเสพติด มีขั้นตอนการทำงาน 7 มาตรการ ได้แก่
 1. แก้ไขปัญหาเชิงโครงสร้างในพื้นที่เป้าหมาย
 2. สกัดกั้นการลักลอบนำเข้ายาเสพติดและสกัดกั้นการส่งออกสารตั้งต้น/เคมีภัณฑ์
 3. การสืบสวน ปราบปรามกลุ่มการค้าและอิทธิพล
 4. การป้องกันยาเสพติดในสถานศึกษา
 5. การบำบัดรักษายาเสพติดโดยการพัฒนากระบวนการ
 6. การฟื้นฟูและพัฒนาอย่างยั่งยืน
 7. การบริหารจัดการและการบูรณาการ
- ภายหลังจากปฏิบัติตามแผนดังกล่าว 3 ปี ผลสะท้อนคือมาตรการข้อที่ 6 มีความคืบหน้าไปอย่างรวดเร็ว แต่มาตรการข้อที่ 2 แทบไม่มีความก้าวหน้า และหลายมาตรการยังไม่มีเปลี่ยนแปลงใดๆ ซึ่งพอจะวิเคราะห์ได้ว่าอุปสรรคการทำงานคือ “คน”
- การสกัดกั้นยาเสพติดพื้นที่ชายแดน 4 อำเภอ (แม่ฟ้าหลวง แม่สาย แม่จัน แม่สาย) ครอบคลุมพื้นที่ทรงงานของสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี (โครงการพัฒนาออยตุงฯ) สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี (โครงการศึกษาและพัฒนาการปลูกชาโน้มัน) และสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าพัชรกิติยาภาฯ (โครงการร้อยใจรักษ์)
- ปี พ.ศ. 2562 พบยาเสพติดเข้ามาในพื้นที่ปริมาณมาก ม.ร.ว.ดิศนัดดา ดิศกุล จึงเห็นควรว่าต้องเร่งดำเนินการมาตรการในการสกัดกั้นอย่างชัดเจนและจริงจัง จึงเกิดกองบังคับการควบคุมการป้องกันและแก้ปัญหายาเสพติดแนวชายแดนภาคเหนือ 4 อำเภอ (บก.ควบคุม ปส.) ประกอบด้วย
 1. ทหารกองกำลังผาเมือง

2. ตำรวจสภ.แม่สาย สภ.แม่ฟ้าหลวง สภ.แม่จัน และสภ.แม่สาย
 3. กองบัญชาการตำรวจปราบปรามยาเสพติด (บช.ปส.)
 4. สำนักงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติดภาค 5 (ปป.ส.ภาค 5)
 5. ปลัดอำเภอ และ อส.อำเภอ แม่สาย แม่ฟ้าหลวง แม่จัน และแม่สาย
 6. ตำรวจตระเวนชายแดน (ตชด.)
- ก่อนหน้านี้ทุกฝ่ายทำงานอย่างหนักเพื่อแก้ปัญหายาเสพติด แต่วิธีการคือต่างคนต่างทำ ต่างมีข้อมูลเป็นของตนเอง ขาดการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารซึ่งกันและกัน กว่าจะลดข้อจำกัดนี้ลงได้ ใช้เวลาเป็นปี
 - วันที่ 25 ธันวาคม พ.ศ. 2562 สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าพัชรกิติยาภาฯ ทรงประชุมร่วมกับคณะทำงาน (บก.ควบคุม ปส.) ณ โครงการพัฒนาออยตุงฯ โดยส่วนราชการแต่ละหน่วยงานกราบบังคมทูลประเด็นเกี่ยวกับการดำเนินการ ปัญหา อุปสรรค พระองค์ทรงมีพระราชดำรัสว่า “การใช้กล้อง CCTV ต้องใช้ในที่มีสัญญาณโทรศัพท์ เนื่องจากพื้นที่เป็นพื้นที่สูง และอยู่ในเขตชายแดน ส่งผลให้สัญญาณไม่เสถียร ในเบื้องต้นขอให้พยายามปรับปรุงในจุดเดิมให้ใช้ได้ก่อน ลองทำในสิ่งที่มิให้เสียก่อน และพิจารณาเพิ่มเติมในส่วนที่จำเป็น เพราะการติดตั้งใหม่ผูกพันกับงบประมาณเป็นจำนวนมาก นอกจากกล้องจะใช้ได้แล้ว ต้องมีคนดูแล Maintenance ด้วย รวมทั้งคนที่ต้องคอยเฝ้าดูภาพจากกล้องและวิเคราะห์ภาพจากกล้องด้วย ใครจะเป็นผู้ดูแล เพราะว่าพื้นที่นี้มีทั้งทหาร ตำรวจ ฝ่ายปกครอง แต่ถ้ามีศูนย์บูรณาการเกิดขึ้นแล้ว การดูแล Server การดูแลกล้อง และวิเคราะห์ข้อมูลจากกล้อง อาจจะอยู่ที่ศูนย์บูรณาการนี้ เพราะเป็นหน่วยงานที่ต้องลาดตระเวนและจับกุม บางครั้งเราจะวางแผนแต่ตั้งต้น โดยตั้งใจให้ลำเลียงยาเสพติดผ่านมา เพื่อดูกล้องว่าจะมาส่งตรงไหน มาส่งใครและเกาะให้แน่น ซึ่งจะเป็นไฮไลต์พอสมควร”
 - จากนั้น ม.ร.ว.ดิศนัดดา จึงนำเรื่องนี้ไปหารือกับภาคเอกชน ได้รับความอนุเคราะห์จากบริษัท ทรู คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน) สนับสนุนด้านงบประมาณ บุคลากรและองค์ความรู้ ตลอดจนให้คำแนะนำเกี่ยวกับการติดตั้งกล้องวงจรปิดและเสาสัญญาณโทรศัพท์ ทั้งช่วยพัฒนาระบบซอฟต์แวร์และฮาร์ดแวร์
 - การติดตั้งกล้องวงจรปิดมีเป้าหมาย 3 ข้อ
 1. สกัดกั้นขบวนการยาเสพติด
 2. การลักลอบนำรถยนต์ออกนอกประเทศ
 3. คนลักลอบเข้าเมืองโดยผิดกฎหมาย

- ติดตั้งเสาสัญญาณโทรศัพท์ ซึ่งรองรับระบบ 5G สามารถส่งสัญญาณถึงโรงเรียนบ้านป่าช้างนาเงิน ซึ่งเป็นโรงเรียนที่บริษัททรูฯ และมูลนิธิแม่ฟ้าหลวงฯ ลงไปพัฒนาระบบการศึกษาทางเลือกและพัฒนาเป็นโรงเรียนขยายโอกาสต้นแบบ
- บก.ควบคุม ปส.ก็นำกำลังพลไปฝึกอบรม E-learning หลักสูตรสากลการสกัดกั้นยาเสพติด ฝึกอบรมลาดตระเวนร่วมกันทั้ง 3 ฝ่าย (ฝ่ายปกครอง ฝ่ายทหารและฝ่ายตำรวจ)
- การทำงานตามที่กล่าวมาทั้งหมดเกิดผลเป็นรูปธรรม เห็นได้จากสถิติการจับกุม 2 ปีที่ผ่านมา (พ.ศ. 2562 – 2563) พบว่าปริมาณยาเสพติดลดลงเรื่อยๆ แต่ขณะเดียวกันกลับเกิดปรากฏ Balloon Effect ไปยังพื้นที่ปฏิบัติงานของตำรวจภูธรภาค 4 (ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ – อีสาน) เพราะสามารถจับกุมยาเสพติดได้ปริมาณมากขึ้น บางขบวนการเลี้ยวไปใช้เส้นทางที่แตกต่างออกไปกัน เช่น จังหวัดกาญจนบุรี จังหวัดตาก เป็นต้น
- ทีมทำงานมีพันธกิจว่าอย่างไรให้เข้าถึงข้อมูลข่าวสารเพื่อดำเนินการทางกฎหมายกับขบวนการเหล่านี้ให้ได้มากที่สุด
- โครงการอาสาทำดี เป็นอีกหนึ่งตัวช่วยให้ทีมทำงานได้ข่าวสารที่เป็นประโยชน์ในการจับกุมขบวนการค้ายาเสพติดได้แม่นยำ
- อาสาทำดี เป็นกิจกรรมบำบัดยาเสพติดแก่ผู้ที่เสพยาและค้ายา ผู้เข้าร่วมต้องอยู่ในค่ายบำบัด 60 วัน ในระหว่างบำบัดมีเจ้าหน้าที่จากกระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (พม.) สนับสนุนงบประมาณเพื่อส่งเสริมอาชีพ หลังจบการบำบัดจะได้มีงานทำ มีรายได้
- การติดตามผลจะมีเจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบไปพบปะอาสาทำดีที่บ้าน การติดตามดำเนินการเป็นเวลา 1,000 วัน เฉลี่ยเดือนละ 1 ครั้ง
- เป้าหมายของอาสาทำดี คือผู้เข้าร่วมแต่ละรุ่นต้องบำบัดให้ได้ 80 เปอร์เซนต์
- โครงการอาสาทำดี น้อมนำรูปแบบมาจากโครงการบำบัดยาเสพติด 1,000 วัน ที่สมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี ทรงให้ดำเนินการที่โครงการพัฒนาออยตุงฯ เมื่อประมาณ 30 ปีที่แล้ว
- หัวใจหลักของการทำงานของมูลนิธิแม่ฟ้าหลวงฯ คือลงไปช่วยเขา ให้เขาคิดและทำเอง จะได้ช่วยเหลือตัวเองได้ ทำแล้วเกิดความรู้สึกเป็นเจ้าของเน้นการให้ความรู้ การจัดการ

คณะสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจแห่งชาติ ถ่ายภาพร่วมกับที่ปรึกษา
มูลนิธิแม่ฟ้าหลวงและผู้จัดการส่วนมหาวิทยาลัยที่มีชีวิต

2) เยี่ยมชมหอแห่งแรงบันดาลใจ พระตำหนักดอยตุงและสวนแม่ฟ้าหลวง

เยี่ยมชมหอแห่งแรงบันดาลใจและพระตำหนักดอยตุง

ภาคผนวก

รายชื่อคณะสำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ

ลำดับที่	ชื่อ - สกุล	ตำแหน่ง
เจ้าหน้าที่กองความมั่นคงภายในประเทศ		
1	นายสิทธิพันธ์ มานิตกุล	ผู้อำนวยการกองความมั่นคงภายในประเทศ รักษาการในตำแหน่งที่ปรึกษาด้านการประสานกิจการความมั่นคง
2	นายพิชญเดช โอสถานนท์	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ รักษาการ นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการพิเศษ
3	นายหนท เหมินทร์	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ
4	น.ส.พิมพ์ชนก จันทบุรณ	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ
5	น.ส.อรุณกมล เรือนภู	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนปฏิบัติการ
6	น.ส.ธัญญา พลายน้อย	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนปฏิบัติการ
7	นายเดชาวัต ศิวงวัฒนาการ	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนปฏิบัติการ
8	น.ส.อาริษา ชมเกตูก้าว	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนปฏิบัติการ
9	น.ส.กวิรต์ นนทิจรัส	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนปฏิบัติการ
10	น.ส.ชวัลรัตน์ ศรีสิทธิกรรม	เจ้าหน้าที่นโยบายและแผน
11	นายภูมิตะวัน ศรีโครตจันทร์	เจ้าหน้าที่นโยบายและแผน
12	น.ส.รัชดาภรณ์ อัมพวงษ์	นักจัดการงานทั่วไป
13	น.ส.อาภรณ์ จรเสถียร	นักจัดการงานทั่วไป
เจ้าหน้าที่ภายในสำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ		
14	น.ส.อัญชลี ดวงแก้ว	ผู้อำนวยการกองความมั่นคงกิจการชายแดนและประเทศรอบบ้าน
15	ผู้แทนกองความมั่นคงกิจการชายแดนและประเทศรอบบ้าน (กชป.)	
16	ผู้แทนกองประเมินภัยคุกคาม (กปภ.)	

ลำดับที่	ชื่อ – สกุล	ตำแหน่ง
17	ผู้แทนกองความมั่นคงเกี่ยวกับภัย คุกคามข้ามชาติ (กภช.)	
18	กองเตรียมความพร้อมและ ป้องกันประเทศ (กตป.)	
19	กองความมั่นคงจังหวัดชายแดน ภาคใต้และ ชนต่างวัฒนธรรม (กชต.)	
20	กองนโยบายและยุทธศาสตร์ ความมั่นคง (กนย.)	
21	กลุ่มพัฒนาระบบบริหาร (กพบ.)	
22	เจ้าหน้าที่โสตทัศนูปกรณ์	